

Chemický průmysl a legislativa Green Dealu

Odborný seminář Fotokatalýza – kritická technologie pro Green Deal

PRAHA, 20.9. 2023

Ing. Alena Krejčová
Svaz chemického průmyslu ČR

Obsah prezentace

- **Úvod – Strategie pro udržitelnost jako klíčové opatření EGD**
- **Revize nařízení REACH a CLP**
- **Další návrhy a iniciativy**
- **Přechodová cesta pro chemický průmysl**
- **Závěr**

Úvod

- **Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek je jedno z klíčových opatření EGD, zveřejněna 14.10.2020**
- **Cílem Strategie je dosažení udržitelného klimaticky neutrálního a oběhového hospodářství EU do roku 2050 a lepší ochrany lidského zdraví a životního prostředí k přechodu k životnímu prostředí bez toxických látek.**
- **Akční plán: 56 opatření, která mají být zavedena v letech 2021-2024, většina z opatření jsou legislativní: změny nařízení REACH, CLP, nařízení o detergentech, směrnice o průmyslových emisích, ...**

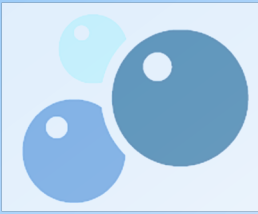
Hierarchie bez toxických látek – nová hierarchie v oblasti nakládání s chemickými látkami (zdroj: Strategie)

Revize nařízení REACH (1)

- Došlo k posunutí termínu přípravy návrhu nejpozději na 4. čtvrtletí 2023 – původní termín byl do konce roku 2022.
- Samostatná nařízení o ECHA a OSOA, legislativní iniciativa ke zlepšení přístupu k údajům o látkách, dostupnosti, sdílení a opětovnému použití.
- Připravované změny:
 - ❑ Zvýšené informační požadavky pro nízké tonáže/ nejnebezpečnější látky, hodnocení/zpráva o chemické bezpečnosti i pro látky v tonáži 1-10 tun/rok
 - ❑ Registrace polymerů
 - ❑ Faktor alokace směsi (MAF) pro řešení tzv.koktejlového efektu a vícenásobné expozice
 - ❑ Odvozená úroveň, při které dochází k minimálním nežádoucím účinkům (DMEL)
 - ❑ Aktualizace ustanovení k nanoformám, spojení s definicí nanomateriálu z roku 2022, změna v textu nařízení a příloh
 - ❑ Posílení shody pomocí mechanismu revokace a efektivními podmínkami hodnocení

Revize nařízení REACH (2)

- **Připravované změny:**
- ❑ **Rozšíření obecného přístupu k řízení rizik (čl. 68(2)) na nejnebezpečnější látky, výjimky pouze pro zásadní použití (zásadní použití bude definováno v samostatném horizontálním politickém dokumentu)**
- ❑ **Reforma povolování a omezování k zefektivnění těchto regulačních nástrojů a snížení zátěže pro firmy a úřady**
- ❑ **Auditní kapacita spolu s ustanoveními o organizaci a implementaci systému kontrol v členských státech (ustanovení nařízení o dozoru nad trhem aplikovaná na celou působnost nařízení REACH + doplňková ustanovení)**
- ❑ **Ustanovení o přístupu k právu s cílem lépe chránit občany před nesouladem s nařízením REACH a zvážení mechanismu kompenzace**
- ❑ **Posílení automatických kontrol registrací, povolování a omezování na hranicích, posílení managementu rizika, zmocnění OLAF k provádění vyšetřování**

Revize nařízení CLP

- **Nařízení Komise v přenesené pravomoci 2023/707** zavádí nové třídy nebezpečnosti: ED pro lidské zdraví a životní prostředí, PBT, vPvB, PMT, vPvM do přílohy I.
- ECHA vypracuje metodické pokyny pro aplikaci kritérií pro klasifikaci a označování pro tyto nové třídy nebezpečnosti.
- Návrh Komise ke UN GHS 2023 - 2024
- **Návrh nařízení EP a Rady EU** obsahuje změny ustanovení a příloh I, II a VIII nařízení, nyní projednáván v Radě EU a EP.
- Hlavní navržené změny: pravidla pro klasifikaci tzv. vícesložkových látek, odchylky od některých pravidel pro označování, označování malých obalů, digitální označování, aktualizace obsahu štítků, pravidla formátování pro štítky, oznamování směsí, návrhy harmonizované klasifikace a označování, seznam klasifikací a označování, online prodej.

Kritéria pro bezpečné a udržitelné látky a materiály

- Doporučení Komise (EU) (EU) 2022/2510 z prosince 2022, kterým se kterým se zavádí evropský rámec pro posuzování „konceptně bezpečných a udržitelných“ chemických látek a materiálů
- Komise vyzývá, aby členské státy, průmysl, akademickou obec, výzkumné a technologické organizace doporučení využily ve svých činnostech v oblasti výzkumu a inovací směrem k bezpečnějším a udržitelnějším látkám a materiálům s cílem zvýšit jejich podíl na trhu EU a celosvětově.
- Testovací období pro tento rámec je 2 roky.
- Hodnocení bezpečnosti a udržitelnosti se skládá ze 4 kroků:
 1. 1. Hodnocení nebezpečnosti (vnitřní vlastnosti)
 2. 2. Aspekty týkající se lidského zdraví a bezpečnosti při výrobě a zpracování
 3. 3. Aspekty týkající se lidského zdraví a bezpečnosti při finálním použití
 4. 4. Hodnocení environmentální udržitelnosti (metodou LCA analýzy)

Výzkum a inovace

- V říjnu 2022 Komise vydala „Plán strategického výzkumu a inovací pro bezpečné a udržitelné chemické látky a materiály“ – cílem je vést investory do výzkumu a inovací při jejich rozhodování o investicích napříč programy financování EU, vnitrostátními a soukromými.
- Financování vývoje bezpečných a udržitelných chemických látek a materiálů z programu Horizont Evropa, politiky soudržnosti, programu LIFE, národního financování z Fondu obnovy,...
- Výzkum a vývoj pokročilých materiálů pro aplikace v různých sektorech s cílem uskutečnit zelenou a digitální transformaci
- Výzkum, vývoj a zavádění nízkouhlíkových chemických a materiálových výrobních procesů s nízkým dopadem na životní prostředí a dekontaminačních řešení
- Projekt PARC - zahájen v roce 2022, Evropské partnerství pro hodnocení rizik (program Horizont Evropa) – cílem je upevnit a posílit výzkumnou a inovační kapacitu EU pro hodnocení rizik chemických látek za účelem ochrany lidského zdraví a životního prostředí

Omezení látek PFAS

- Na webu ECHA byl v únoru 2023 zveřejněn návrh 5 států na omezení výroby, uvádění na trh a používání cca 10 000 látek PFAS podle nařízení REACH. Návrh zakazuje výrobu, použití nebo uvádění na trh látek PFAS, zakazuje se i jejich uvádění na trh v případě, když jsou obsaženy v jiné látce, směsi nebo předmětu v nadlimitní koncentraci. Jsou stanoveny výjimky pro určitá použití a dále jsou navrženy časově omezené výjimky pro různá použití.
- Konzultace k návrhu na webu ECHA do 25. září 2023 – poskytnutí vědeckých a technických informací o výrobě, uvádění na trh a používání látek PFAS; studie Cefic o použití látek v chemických podnicích
- Omezení látek PFAS v hasicích pěnách je obsaženo v samostatném návrhu, který je v současné době projednáván.

Návrh nařízení o kritických surovinách

- Posílení otevřené strategické autonomie EU pomocí udržitelných hodnotových řetězců a diverzifikace udržitelného získávání chemikálií
- Návrh nařízení „Critical Raw Materials Act“ a Sdělení Komise o kritických surovinách z 16.3.2023
- Nařízení a sdělení Komise využívají silné stránky a příležitosti jednotného trhu a vnější partnerství EU k diverzifikaci a posílení odolnosti dodavatelských řetězců kritických surovin.
- Nařízení by mělo zlepšit kapacitu EU monitorovat a snižovat rizika narušení a posílit cirkularitu a udržitelnost.
- Návrh obsahuje seznam surovin, které mají být považovány za strategické, např. Bi, B- pro metalurgii, Co, Cu, Ga, Ge, Li- pro baterie, prvky vzácných zemin,...
- Nařízení sníží administrativní zátěž a zjednoduší povolovací procedury pro projekty s kritickým surovinami v EU.
- Nařízení stanoví cíle pro rok 2030, požadavky na národní plány těžby kritických surovin, monitoring, cirkularitu, ...

Další návrhy

- **Návrh revize směrnice EP a Rady č. 2010/75/EU o průmyslových emisích**
- **Návrh revize nařízení EP a Rady o ohlašování environmentálních údajů průmyslovými zařízeními a o zřízení portálu průmyslových emisí**
- **Návrh revize nařízení o detergentech**
- **Návrh nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků**
- **Návrh revize směrnice 2004/37/ES o karcinogenech a mutagenech, rozšíření na látky toxické pro reprodukci**
- **Návrh revize směrnice o azbestu**
- **Návrh revize rámcové směrnice o vodách, směrnice o ochraně podzemních vod a směrnice o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky**

Přechodová cesta pro chemický průmysl (1)

- Dokument zveřejněn 27. ledna 2023, viz https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/transition-pathway_en .
- Společná příprava dokumentu: Komise, členské státy, průmysl, sociální partneři, nevládní organizace a akademická obec
- Plán pro chemický sektor na cestě k zelenému a digitálnímu přechodu do roku 2050
- 26 témat a více než 150 akcí, které provedou průmysl, Komise a členské státy
- Plán je založen na 8 stavebních blocích, které připravilo Průmyslové fórum – TF2 (zdroj: Transition Pathway for the Chemical Industry)

Green and Digital Transition

Sustainable
Competitive-
ness

Investments
and Funding

R&I,
techniques
and tech-
nological
solutions

Regulation
and Public
Governance

Access to
energy and
Feedstock

Infrastructure

Skills

Social
Dimension

Resilience

Přechodová cesta pro chemický průmysl (2)

- Plán se skládá ze 3 složek:
 - **Složka zaměřená na akce:** spolupráce pro inovace; zásobování čistou energií; diverzifikace surovin
 - **Technologická složka** identifikující elektrifikaci, vodík, biomasu, odpad, zachycování a využití uhlíku (CCU) a zachycování a ukládání uhlíku (CCS), stejně jako efektivitu procesu jako klíčové technologické přispěvatele k přechodové cestě
 - **Regulatorní složka**, která shromažďuje stávající legislativu, včetně hlavních výzkumných a inovačních (R&I) iniciativ, ovlivňující digitální a udržitelný rozvoj chemického průmyslu (včetně REACH, CLP,...)
- Příprava národních přechodových cest pro chemický průmysl a jejich provádění, spolupráce SCHP ČR s Cefic

Závěr

- **V rámci implementace Strategie pro udržitelnost probíhá intenzivní příprava mnoha právních předpisů, nové regulace a nelegislativních opatření.**
- **Zásadní pro průmysl je využít příležitost vyjádřit se k navrhovaným změnám při jejich přípravě a projednávání a připravovat se na nadcházející změny a jejich implementaci.**
- **Firmy by měly podle možnosti investovat do vývoje bezpečných a udržitelných látek, materiálů a výrobků a technologií (Horizont Evropa, politiky soudržnosti, programu LIFE, Fond obnovy,...)**

Děkuji za pozornost.

Kontakt:

Ing. Alena Krejčová

Svaz chemického průmyslu ČR, z.s.

Tel.: 739 463 431

Email: alena.krejcova@schpcr.cz